

Osiguranje komercijalnih jahti

Vrdoljak, Petar

Undergraduate thesis / Završni rad

2023

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Zadar / Sveučilište u Zadru**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:162:153323>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-06-30**

Sveučilište u Zadru
Universitas Studiorum
Jadertina | 1396 | 2002 |

Repository / Repozitorij:

[University of Zadar Institutional Repository](#)

zir.nsk.hr

DIGITALNI AKADEMSKI ARHIVI I REPOZITORIJI

Sveučilište u Zadru

Pomorski odjel - Nautički odsjek

Nautika i Tehnologija pomorskog prometa

Petar Vrdoljak

Osiguranje komercijalnih jahti

Završni rad

Zadar, 2023.

Sveučilište u Zadru

Pomorski odjel - Nautički odsjek
Nautika i Tehnologija pomorskog prometa

Osiguranje komercijalnih jahti

Završni rad

Student/ica:

Petar Vrdoljak

Mentor/ica:

Doc.dr.sc. Marija Pijaca

Zadar, 2023.

Izjava o akademskoj čestitosti

Ja, **Petar Vrdoljak**, ovime izjavljujem da je moj **završni** rad pod naslovom **Osiguranje komercijalnih jahti** rezultat mogega vlastitog rada, da se temelji na mojim istraživanjima te da se oslanja na izvore i radove navedene u bilješkama i popisu literature. Ni jedan dio mogega rada nije napisan na nedopušten način, odnosno nije prepisan iz necitiranih radova i ne krši bilo čija autorska prava.

Izjavljujem da ni jedan dio ovoga rada nije iskorišten u kojem drugom radu pri bilo kojoj drugoj visokoškolskoj, znanstvenoj, obrazovnoj ili inoj ustanovi.

Sadržaj mogega rada u potpunosti odgovara sadržaju obranjenoga i nakon obrane uređenoga rada.

Zadar, 29. rujna 2023.

SADRŽAJ

1. UVOD.....	6
2. UGOVOR O POMORSKOM OSIGURANJU.....	8
2.1. Pomorska polica.....	8
2.2. Trajanje i prestanak ugovora ugovora o pomorskom osiguranju	9
2.3. Stranke ugovora ugovora o pomorskom osiguranju	10
3. POJAM <i>OSIGURLJIV INTERES</i>	11
4. ELEMENTI UGOVORA O POMORSKOM OSIGURANJU.....	12
4.1. Osigurani predmet.....	12
4.2. Osigurani rizik.....	12
4.3. Osigurana svota.....	12
4.4. Premija osiguranja.....	13
4.5. Osigurani slučaj.....	13
4.6. Osiguravajuća društva.....	13
4. OSIGURANE ŠTETE.....	15
4.1. Potpuni gubitak osiguranog predmeta.....	15
4.2. Djelomični gubitak ili oštećenje osiguranog predmeta.....	15
4.3. Osiguranikovi troškovi spašavanja.....	16
4.4. Troškovi neposredno uzrokovani nastupanjem osiguranog slučaja.....	16
4.5. Zajedničke havarije i nagrade za spašavanje.....	16
4.6. Troškovi utvrđivanja i likvidacija štete.....	16
5. NEKOLIKO VAŽNIH PITANJA U VEZI OSIGURANJA	17
6.1. Štete isključene iz osiguranja jahti.....	16
6. 2. Sudjelovanje osiguranika u šteti (franšiza).....	17
6. 3. Subrogacija osiguranja.....	18
6. 4. Napuštanje osiguranog predmeta	18
6. 5. Zastara prava.....	18
7. UVJETI OSIGURANJA JAHTI.....	20
8. OSIGURANJE OD ODGOVORNOSTI VLASNIKA JAHTE ILI DRUGE OSOBE 22	
9. ONEČIŠĆENJE I ULOGA OSIGURANJA ODGOVORNOSTI VLASNIKA JAHTE ILI DRUGE OSOBE	23
10. ZAKLJUČAK.....	25
11. POPIS LITERATURE.....	27

12. POPIS SLIKA.....	28
SAŽETAK.....	29
SUMMARY.....	30

1. UVOD

Tema ovog završnog rada je osiguranje komercijalnih jahti (u nastavku: jahte). U radu će se definirati pojam osiguranja općenito, a koji je primjenjiv i kada se radi o osiguranju jahte. Definirat će se i drugi pojmovi u vezi osiguranja općenito te osiguranja jahte. Utvrdit će se tko su stranke ugovora o osiguranju te značenje police osiguranja. U praksi osiguranja postoje određene specifičnosti kada je riječ o osiguranju jahti te će se u radu naglasiti iste specifičnosti unutar svakog naslova.

Pojam *osiguranje* podrazumijeva omogućiti strankama novčanu isplatu ako dođe do bilo koje vrste uništenja, odnosno štete imovine koja je osigurana ili povrede tjelesnog integriteta osobe. Da bi došlo do novčane isplate iz osiguranja, potreban je ugovor o osiguranju pa pojam *osiguranje* podrazumijevamo i pravni odnos koji je zasnovan istim ugovorom. [1]

Pomorsko osiguranje podrazumijeva osiguranje pomorskih brodova, jahta, brodice, robe (tereta), vozarine, kontejnera, platforma za istraživanje podmorja, odgovornosti, različitih vrsta troškova, prava te imovinskih interesa. [2] Dakle, jahta, također, može biti predmetom osiguranja uz niz drugih pomorskih objekata i interesa osiguranja.

Osiguranje, posebno pomorsko osiguranje, ima vrlo dugu tradiciju. Naime, najstarija poznata polica pomorskog osiguranja potječe iz 14. stoljeća, a postoje naznake da se takva polica sklopljena i ranije. Pomorskim osiguranjem prvi su se bavili pomorci iz Lombardije (Italija) te su prve police osiguranja sklopljene u Genovi. Ubrzo se sklapanje osiguranja proširilo na Španjolsku, Portugal, Francusku te države sjeverne Europu pa centri pomorskog osiguranja postaju gradovi Brugge, Hamburg i Lubeck. [2]

Slika 1. Primjer charter jahte kroz povijest (1)

Vidjeli smo kako predmet pomorskog osiguranja mogu biti doista različite vrste plovila, a unutar skupine pojma *plovilo* ubrajamo i jahtu. Jahta je plovilo koje se koristi za uživanje u slobodnom vremenu te se najčešće namjena jahte opisuje u smislu da ona služi „za sport i razonodu“. [2] Također, jahta je plovni objekt duljine veće od 12 metara s kapacitetom za smještaj putnika ne većim od 12 osoba. Svakako, u taj pojam nije uključen broj članova posade, odnosno pomoraca.

U smislu osiguranja, pojam *osiguranja jahte* podrazumijeva osiguranje trupa, stroja, odgovornosti vlasnika i/ili korisnika jahte. Osiguranje trupa i stroja spada u kasko osiguranje te je takvo osiguranje jahte dobrovoljno, dok je osiguranje odgovornosti obavezno.

S obzirno na navedeno, cilje ovog rada je prikazati obilježja osiguranja jahte. U prikazu tih obilježja polazimo od osnovnih naslova koji su uobičajeni kada je riječ o osiguranju općenito. Stoga će se u radu objasniti najvažnija pravna pitanja kada je riječ o osiguranju ove vrste plovila. Pri tome će se koristiti odredbe iz pravnih izvora i poslovne prakse osiguranja. U prikazu teme koristit će se uobičajene znanstvene metode, prije svega metoda analize i sinteze.

2. UGOVOR O POMORSKOM OSIGURANJU

Ugovor je temelj svakog ugovornog odnosa osiguranja. To je ugovor koji je sklopljen između osiguranika, odnosno ugovaratelja osiguranja, i osiguratelja. Prema ugovoru, ugovaratelj osiguranja dužan je plaćati premiju osiguranja, a osiguratelj ugovaratelju osiguranja mora isplatiti novčanu naknadu ako se ostvari osigurani slučaj. Dokaz sklapanja osiguranja je polica osiguranja. [1] Dakle, polica osiguranja je najvažniji izvor postojanja osiguranja.

U praksi osiguranja postoje dvije vrste ugovora: pojedinačni i opći. Sami nazivi ugovora upućuju na predmet ugovora. Naime, pojedinačnim ugovorima osiguravaju se zasebno pojedini brod ili jahta ili točna određena roba, [4] za razliku od općeg ugovora kojim se osigurava više brodova i jahti ili veći broj pošiljki robe. Opći ugovori se u osiguranju brodova, a isto tako i jahti, primjenjuju u obliku flotnih policia. Flotnim ugovorima osiguravaju se svi brodovi i jahte jednog osiguranika ili više njih. [2]

Sam pojam ugovora općeniti, odnosi se i na ugovor o osiguranju jahte.

Kod svake od ovih vrsta osiguranja, bilo da se radi o pojedinačnom ili općem ugovoru, sklapa se polica.

Stoga ćemo u nastavku utvrditi nekoliko obilježja pomorske police.

2.1. Pomorska polica

Pomorska polica (u nastavku: polica) je pisani dokaz o sklopljenom ugovoru koju potpisuje osiguravatelj. U polici se nalaze svi elementi sklopljenog ugovora kojima su jasno naznačene obveze osiguravajućeg društva (osiguravatelja) ako dođe do ostvarenja osiguranog slučaja. [5]

Svaka polica ima određeni sadržaj. Najbitnije stavke sadržaja police jesu osigurani predmet, osigurani rizik, premija osiguranja ili doprinos te osigurnina. Te ćemo elemente ugovora pojedinačno objasniti. Ovdje je bitno napomenuti da polica može imati i neke druge elemente, poput naziva osiguranja, broja police, mjesto za potpis i sl. Izgled pomorske police nije strogo određen pa svako osiguravajuće društvo uglavnom ima svoj obrazac. Pregledom primjera takvih policia možemo uočiti da se pomorske police razlikuju po sadržaju, namjeni i obliku. [3]

Za postanak i valjanost ugovora o pomorskom osiguranju, ne traži se da bude sastavljen u određenom obliku. Za valjanost ugovora dovoljno je da se stranke sporazume o bitnim elementima ugovora. Zbog pravne sigurnosti izdaje se pisana potvrda o osiguranju, stoga je

polica osiguranja isprava i dokaz o sklopljenom ugovoru o osiguranju koju osiguratelj uručuje ugovaratelju osiguranja pri sklapanju ugovora. [2]

Bitno je napomenuti da postoje različite vrste polica, poput nevalutirane i valutirane police. Nevalutirana polica je ona u kojoj vrijednost osiguranog predmeta nije dogovorena, dok je valutirana ona u kojoj je naznačena ugovorena vrijednost predmeta. Najčešće se kod osiguranja robe koristi naziv *cargo* polica, dok se za osiguranje brodova koristi naziv *kasko* polica. [2]

Sve naznačeno u vezi police općenito, svakako se odnosi i kada se radi o polici koja se izdaje na temelju osiguranja u vezi jahte.

2.2. Trajanje i prestanak ugovora o pomorskom osiguranju

Ugovori o pomorskom osiguranju mogu biti ugovori na vrijeme i za putovanje.

Naime, vrijeme trajanja osiguranja bitan je element ugovora i navodi se u polici osiguranja. Ugovori o osiguranju jahta uglavnom su ugovori na određeno vrijeme. Isto je i kod osiguranja brodova, s tim da su ugovori o osiguranju robe na brodu u prijevozu većinom ugovori za određeno putovanje. Trajanje ugovora na vrijeme određuje se navođenjem prvoga i posljednjeg dana osiguranja u samom ugovoru, odnosno polici. [5] Tako je uobičajeno da osiguranje na vrijeme počinje teći u 00:00 sati i završava u 24:00 sata posljednjeg dana osiguranja predviđenog ugovorom. Ugovorom za putovanje osigurani se predmet osigurava za vrijeme prijevoza na određenoj relaciji koja se utvrđuje ugovorom. Osigurano se putovanje može odrediti pomoću tri elementa, a ti elementi jesu relacija (misli se na prijevozni put ili smjer puta) i trajanje putovanja. U policama osiguranja najčešće se navodi samo relacija putovanja. [2]

Protekom vremena na koji je sklopljen, ugovor redovito prestaje. No, razloge prestanka ugovora o pomorskom osiguranju možemo podijeliti uz redovite i na izvanredne. Redoviti način prestanka ugovora, kako je navedeno, je istek ugovorenog roka osiguranja. Izvanredni razlozi prestanka ugovora o pomorskom osiguranju mogu biti ugovoreni. Razlozi prestanka ugovora određeni su standardnim uvjetima osiguranja ili posebnim ugovornim odredbama unesenima u policu ili ugovor pri sklapanju [1] pa stranke u svakom trenutku mogu privjeriti razloge prestanka.

2.3. Stranke ugovora o pomorskom osiguranju

U svakom ugovoru nužno je navesti sudionike ugovornog odnosa, a kada je riječ o osiguranju, pa tako i pomorskom osiguranju, ti sudionici su osiguratelj, osiguranik i ugovaratelj osiguranja. Ovi nazivi stranaka, naravno, odnose se i na osiguranje jahte te se u polici osiguranja u vezi jahte koriste isti pojmovi: osiguratelj, osiguranik i ugovaratelj osiguranja.

Osiguratelj mora isplatiti štetu ako ona nastane i ako su uvjeti ugovora ispoštovani. Njegova dužnost je predati policu osiguranja i isplatiti štetu osiguraniku. [5] U Republici Hrvatskoj ove poslove obavljaju za to registrirana društva kojima je u predmetu djelatnosti naznačeno kakvom vrstom posla se bave.

Osiguranik osigurava određeni predmet i u slučaju nastanka štete po ugovoru ima pravo na isplatu za nastalu štetu od osiguratelja. [2]

Ugovaratelj osiguranja može, ali i ne mora biti osiguranik. To je osoba koja sklapa ugovor s osigurateljem. [1]

3. POJAM OSIGURLJIV INTERES

Osigurljiv interes predstavlja zainteresiranost osobe za sklapanjem ugovora, odnosno za osiguranjem određenog predmeta. Bitno je da je osigurljiv interes u skladu sa zakonom. [2] Naime, prema Pomorskom zakoniku [12], koji je najvažniji pravni izvor pomorskog osiguranja u Republici Hrvatskoj, osiguranik može tražiti odštetu samo ako je osigurani predmet u području njegovog interesa. Ovu odredbu sadrži čl. 685., st. 2. Pomorskog zakonika. [12] No, osoba koja ima osigurljiv interes ne mora nužno biti vlasnik predmeta to može biti npr. banke u slučaju hipoteke..

Ako se izgubi osigurljiv interes stranke prema predmetu osiguranja, predmet više nije osiguran. [3]

U osiguranju jahte osigurljiv interes podrazumijeva očekivanje isplate novčane naknade u slučaju štete. U većini slučajeva, najveći interes ima vlasnik, no interese imaju i svi suvlasnici ako je jahta u suvlasništvu. Interes može imati i *leasing* kuća ako je jahta tako kupljena, ali i banka ako je jahta pod hipotekom. Na jahti može biti upisana hipoteka pa i u ovom slučaju banka na koju glasi upisana hipoteka ima osigurljiv interes za osiguranjem jahte. Ako vlasnik daje jahtu u najam preko *charter* tvrtke, interes za osiguranje jahte ima i *charter* tvrtka, iako ne sudjeluje u vlasništvu. [2]

Slika 2. Primjer charter jahte (2)

4. ELEMENTI UGOVORA O POMORSKOM OSIGURANJU

Kako smo ranije naveli u dijelu o sadržaju pomorske police, svaka polica uobičajeno sadrži određene elemente. Dakako, to se odnosi i na policu osiguranja jahti. Budući da je polica ugovor o pomorskom osiguranju, elemente ugovora o pomorskom osiguranju možemo podijeliti na osigurani predmet, svotu, rizik, premija osiguranja i osigurninu. [6]

U nastavku rada objasniti ćemo svaki od naznačenih elemenata ugovora o pomorskom osiguranju, pri tome, valja napomenuti da se svaki od naznačenih elemenata odnosi i na ugovor o osiguranju jahti.

4.1. Osigurani predmet

Osigurani predmet osnovni je dio ugovora o osiguranju općenito pa tako i ugovora o osiguranju jahti. U ugovoru jasno se treba naglasiti koji je predmet osiguran, odnosno što je predmet osiguranju. Kada se radi o osiguranju jahte, predmet tog osiguranja jest jahta. [1]

Jahta se u polici osiguranja navodi pod registarskim brojem, imenom i svim drugim bitnim podacima kako bi se točno znalo o kojoj se jahti radi. Dakle, potrebno je individualizirati jahtu koja je predmet osiguranja.

Pojam *puno osiguranje* koristi se kada je predmet osiguranja osiguran na stvarnu vrijednost. [2] No, ako se predmet osigura na veću vrijednost, riječ je o *nadosiguranju*. O *podosiguranju* se radi ako je predmet osiguran na manju vrijednost od svoje stvarne vrijednosti. Osigurati se može i samo dio ugovorene vrijednosti osiguranog predmeta pa je riječ o *djelomičnom osiguranju*. [3]

4.2. Osigurani rizik

Osigurani rizik predstavlja sve ono što će dovesti do isplate osigurnine. Rizik može biti posljedica prirodnih katastrofa ili ljudskog djelovanja. Rizik se može dogoditi u budućnosti (ne u trenutku sklapanja ugovora), mora biti neizvjesno hoće li doći do ostvarenja rizika, ne smije biti namjerno izazvan i mora biti u skladu sa propisima. Svakako je bitno ugovorom jasno navesti rizike koji će biti uključeni u osigurani rizik. [2]

Prema Pomorskom zakonu, čl. 704. st. 1., osnovni rizici, kao što su eksplozija, požar, razbojništvo, elementarna nepogoda, svakako su osigurani, dok se dopunski rizici moraju navesti u ugovoru, poput krađe i ratnog događaja. [12]

Osigurani rizici, također, moraju biti naznačeni u polici osiguranja kada se radi o osiguranju jahte.

4.3. Osigurana svota

Osigurana svota je svota koju osiguravajuće društvo isplaćuje osiguraniku u slučaju osigurane štete. Njenu visinu može odrediti osiguranik te se isplaćuje sukladno vrijednosti osiguranog predmeta. [2] Osiguranu svotu možemo definirati i kao maksimalan iznos koji se isplaćuje osiguraniku u slučaju osiguranog slučaja. Također, prema osiguranoj svoti, određuje se premija osiguranja koja je također važan element ugovora. [3]

4.4. Premija osiguranja

Premija osiguranja je iznos koji ugovaratelj osiguranja plaća osiguravajućem društvu neposredno nakon sklapanja ugovora o osiguranju. Osiguravajuće društvo izdaje policu tek nakon uplate premije. Premija se iskazuje postotkom. Visina premije ovisi o mogućnosti ostvarenja rizika tj. visini osigurnine koja bi se morala isplatiti. Za izračun visine premije postotak se množi s osiguranom svotom. Premiju osiguranja dužan je platiti osiguranik, odnosno ugovaratelj osiguranja neposredno poslije sklapanja ugovora o osiguranju. [4]

Premija osiguranja se vraća ako osigurani predmet nije bio izložen osiguranim rizicima ili ako je osiguravajuće društvo povrijedilo ugovor na bilo koji način. [3]

Premije osiguranja naznačena je i u ugovoru o osiguranju jahte.

4.5. Osigurani slučaj

Osigurani slučaj je ostvarena šteta koja je nastala na osiguranom predmetu jer nastupanje osiguranog rizika dovodi do ostvarenja osiguranog slučaja. Ako nastupi osigurani slučaj, osiguravajuće društvo je dužno isplatiti osiguraniku naknadu koja se utvrđuje prema ugovorenoj, a ne stvarnoj vrijednosti predmeta u slučaju valutiranih polica. Ako je polica nevalutirana, uzima se stvarna vrijednost predmeta na početku osiguranja. [2]

Na primjeru osiguranja jahte uobičajeno je osiguranje jahte od krađe, požara, eksplozije i sl. te su upravo ovakve okolnosti obuhvacene pojmom *osigurani slučaj* kada se radi o jahti.

4.6. Osiguravajuća društva

Osiguravajuća društva jesu osiguratelji te stranka koja nudi osiguraniku osiguranje. Između različitih osiguravajućih društava koji postoje u praksi, u pomorskoj industriji često je osiguranje interesa putem P&I klubova.

Upravo se osiguranje putem P&I klubova koristi kod osiguranja jahti velikih imovinskih vrijednost. Za članstvo u klubu daju se doprinosi te se u slučaju štete isplaćuje potrebnii iznos iz zajedničkih doprinosa. [3]

P&I osiguranje pokriva bilo kakvo oštećenje jahte ili gubitak iste bez obzira na uzrok, osim ako su izazvani namjerno. Osiguranje obuhvaća, također, gubitak ili oštećenje robe, tjelesne ozljede ili smrt posade i putnika, sve troškove koji su nastali spašavanjem života posade i putnika. P&I klubovi, baš kao i osiguravajuće društvo, ne mogu prelaziti ugovoreni iznos P&I police osiguranja koja se izdaje prilikom sklapanja ugovora. [11]

5. OSIGURANE ŠTETE

Osigurana šteta je šteta koja je pokrivena osiguranjem. Šteta nastala na osiguranom predmetu može dovesti do potpunog uništenja predmeta, djelomičnog uništenja predmeta te potrebe za isplatom trećim licima. [3] Sve te vrste šteta moguće su kod osiguranja jahte. Naime, detaljnije, postoji više kategorija šteta prema Pomorskom zakoniku:

- potpuni gubitak osiguranog predmeta
- djelomični gubitak ili oštećenje osiguranog predmeta
- osiguranikovi troškovi spašavanja
- troškovi neposredno uzrokovani nastupanjem osiguranog slučaja
- zajedničke havarije i nagrade za spašavanje
- troškovi utvrđivanja i likvidacije štete pokrivena osiguranjem. [1, 12]

Svaka od naznačenih vrsta šteta ima svoje specifičnosti.

5.1. Potpuni gubitak osiguranog predmeta

Potpuni gubitak osiguranog predmeta može biti stvarni potpuni gubitak (npr. potonuće jahte) i izvedeni potpuni gubitak. Osiguravajuće društvo i osiguranik se mogu dogovoriti da je šteta uzrokovala potpuni gubitak iako se to nije zapravo dogodilo. U tom slučaju se radi o sporazumnom potpunom gubitku. Kod potpunog gubitka osiguranog predmeta, predmet je u potpunosti izgubljen. Najčešće do potpunog gubitka dolazi zbog požara ili potonuća jahte bez obzira na uzrok. [2]

Pretpostavljeni gubitak je onaj u kojem nema vijesti o jahti duže od tri mjeseca. Šteta se nadoknadjuje po ugovorenoj osiguranoj vrijednosti. Ako nije ugovorena vrijednost predmeta, određuje se stvarna vrijednost koju je predmet imao na početku osiguranja. [3]

Kod izvedenog gubitka predmet još uvijek postoji, ali je u tako lošem stanju da je popravak neisplativ. U tom slučaju osiguranik podnosi zahtjev za isplatu naknade. Ako se predmet, poput jahte, uspije popravkom vratiti u prvobitno stanje, barem približno, šteta je djelomična. Ako zbog rata osiguranik ne može koristiti svoju jahtu, osiguranik može ostvariti izvedeni potpuni gubitak ako prodje godina dana od kada je zadnji put posjedovao jahtu.[2]

5.2. Djelomični gubitak ili oštećenje osiguranog predmeta

Djelomični gubitak podrazumijeva da je dio jahte uništen (npr. strojarnica). Uništenje je fizičke naravi, a da bi osiguranik dobio naknadu za popravak, šteta mora biti posljedica osiguranih rizika. Ako u međuvremenu nastane potpuni gubitak predmeta, osiguravajuće društvo dužno je isplatiti osigurninu za potpuni gubitak. Osiguravajuće društvo uz naknadu za potpuni gubitak, isplaćuje i osigurani dio za djelomične gubitke. [1]

5.3. Osiguranikovi troškovi spašavanja

Osiguranikovi troškovi spašavanja predstavljaju sve izvanredne troškove kojima bi se smanjila nastala šteta ili izbjegla šteta. Isplaćuju se i iznad osigurane svote. Izuzetak su nagrade koje plaća osiguranik. Osiguranikovi troškovi spašavanja nadoknadjuju se iz osiguranja, neovisno o ishodu radnji spašavanja. [2]

5.4. Troškovi neposredno uzrokovani nastupanjem osiguranog slučaja

Troškovi koje pokriva osiguranje odnose se isplatu samo ako su neposredna posljedica osiguranog slučaja te se isplaćuju samo u visini osigurane svote. [3]

5.5. Zajedničke havarije i nagrade za spašavanje

Pojmom *zajednička havarija* označava namjerno izazvanu štetu, npr. namjerno nasukavanje jahte, bacanje stvari u more kako bi se usporilo potonuće i sl. Kod takvih situacija nužno je namiriti štetu onima koji je trpe.

Nagrada za spašavanje označava situaciju u kojoj spasilac potražuje iznos za uslugu spašavanja. Uvjeti koji trebaju biti ispunjeni da bi se isplatio iznos naknade jesu da je spašen osigurani predmet, da je postojao osigurani rizik i da je ishod spašavanja pozitivan. Pozitivan ishod spašavanja podrazumijeva da je opasnost uklonjena. Konačno, visina nagrade za spašavanje ovisi o vrijednosti osiguranog predmeta. [5]

5.6. Troškovi utvrđivanja i likvidacija štete

Troškovi za pregledavanje štete i sve što je osiguranik potrošio za popravak štete osiguranog predmeta, pokriveni su osiguranjem i isplaćuju se u potpunosti, čak i u slučaju podosiguranja ili prelaska osigurane svote. [2]

6. NEKOLIKO VAŽNIH PITANJA U VEZI OSIGURANJA

Osiguranje samo po sebi uključuje niz drugih pitanja bez obzira govorimo li o osiguranju općeniti ili pojedinoj vrsti osiguranja poput osiguranja jahte. Neka su od tih pitanja koje su štete isključene iz osiguranje, je li moguća franšiza, kada nastupa zastara i sl.

6.1. Štete isključene iz osiguranja

Štete isključene iz osiguranja mogu biti ugovorene usmeno ili pisano. Ako je šteta nastala namjernim postupkom osiguranika, isključena je iz osiguranja. Osiguranje ne vrijedi ni ako je šteta nastala zbog nepažnje osiguranika, nepažnje osoba za koje odgovara osiguranik, namjernog postupka ili krajnje nepažnje osoba za čije postupke odgovara osiguranik, nastupanje ratnih i političkih rizika i rizika štrajka, nastupanja nuklearnih rizika. Štete koje su nastaju uslijed rizika koji nisu osigurani, nenaknadive su iz osiguranja.[3]

Kada je riječ o jahti, štete isključene iz osiguranja jahti su štete nastale kao posljedica kvarova ili nedostataka za koje osiguranik znao.

Neki primjeri takvih šteta jesu ispadanje vanbrodskog motora u more, plovidba brzinom većom od 17 čvorova, jedra i zaštitni pokrivači koji nisu spušteni pa ih je uništio vjetar, udarac u vanjski predmet, osobne stvari posade, elektrooprema, štete od odgovornosti i sl. Ugovorom se može u osiguranje uključiti i štete koje su zakonom isključene iz osiguranja, osim u slučaju namjerno nanesenih šteta. [2]

6.2. Sudjelovanje osiguranika u šteti (franšiza)

Dio štete po ugovoru, osim osiguratelja, može snositi i sam osiguranik. Ovdje se radi o franšizi, odnosno sudjelovanju osiguranika u šteti.

Franšiza je određena ugovorom te se može odrediti iznosom ili postotkom osigurane svote te je jedna od glavnih elemenata pri ugovaranju premije osiguranja.[2]

Franšiza može biti odbitna i integralna. U odbitnoj franšizi, koja je unaprijed dogovorena, u slučaju štete osiguranik isplaćuje iznos do ugovorenog iznosa franšize, a osiguravajuće društvo iznad te vrijednosti. Može se izraziti u iznosu ili u postotku. Uobičajeno je da se u slučaju osiguranja jahte izražava postotkom. [3]

U slučaju integralne franšize, ako je nastala šteta veća od iznosa ugovorene franšize, osiguravajuće društvo isplaćuje cijeli iznos. U slučaju da je nastala šteta manja od ugovorene franšize, osiguranik plaća cijeli iznos. [3]

U slučaju osiguranja jahti, franšiza se isplaćuje za sve nepotpune štete, čak i za zajedničke havarije i nagrade za spašavanje. Postoji i takozvana odbitna franšiza u kojoj dolazi do potpunog gubitka osiguranog predmeta. [3]

6.3. Subrogacija osiguranja

Subrogacija osiguratelja predstavlja pravo osiguratelja da prilikom isplate osigurnine u ime osiguranika traži naknadu štete od trećih osoba koje su odgovorne za nastanak štete. Pojam *treća osoba* jesu sve pravne ili fizičke osobe koju su počinile štetu, a nisu stranke ugovora. [2] Odgovornost trećih osoba za štetu može biti ugovorna ili izvanugovorna.

Za subrogaciju osiguratelja treba se ispuniti nekoliko uvjeta: isplata osigurnine osiguraniku, odgovornost treća osobe za nastalu štetu i postojanje prava osiguranika na štetu. Kada isplati osigurninu, osiguratelj ima pravo pokreniti parnicu protiv treće osobe koja je nanijela štetu. Osiguratelj pravom subrogacije može tražiti iznos koji je morala isplatiti osiguraniku.[3]

6.4. Napuštanje osiguranog predmeta

Napuštanje osiguranog predmeta koje tada pripada osiguravajućem društvu, primjenjuje se u slučaju izvedenog potpunog gubitka. Kada dodje do izvedenog potpunog gubitka osiguranog predmeta, osiguranik može dobiti potpunu naknadu, kao da je predmet nestao, ali mora osiguravajućem društvu prepustiti oštećeni predmet. Dakle, nemoguće je dobiti naknadu, a zadržati oštećeni predmet.[2] Predmet takvog slučaja može biti i jahta te isti predmet može pripasti osiguravajućem društvu u slučaju napuštanja osiguranog predmeta.

Osiguravajuće društvo isplaćuje naknadu za potpuni gubitak i postaje vlasnik oštećenog predmeta, a osigurani predmet može prodati. [5]

6.5. Zastara prava

Zastara prava osiguranika nastupa nakon pet godina. Rok teče od prvoga dana nastanka štete. Iznimke su tražbine za doprinose za zajedničke havarije i nagrade spašavanja kada zastara teče od dana kada se utvrdi iznos naknade, a za tražbine naknade zbog štete nanosene trećim osobama od dana kada je osiguranik dobio zahtjev za isplatu štete. [2]

Zastara tražbina osiguravajućeg društva prema trećim osobama koja su odgovorna za nastanak štete počinje teći kada i zastara tražbina osiguranika prema toj osobi. [3]

Isti rokovi zastare vrijede i kada je riječ o osiguranju jahte.

7. UVJETI OSIGURANJA JAHTE

Uvjeti osiguranja jahte nalaze se u ugovoru o osiguranju. Ne postoji univerzalni ugovor za osiguranje jahti, no određeni elementi ugovora su uvijek isti.

Osiguravajuća društva koja posluju u Republici Hrvatskoj imaju posebne uvjete za osiguranje jahti koji najčešće uključuju osiguranje na puno ili suženo pokriće kao i osiguranje potpunog gubitka. Ovisno o pokriću, osiguravajuća društva izdaju premijske tarife za svako pokriće, a osiguranik bira širinu pokrića. [13]

Važno je napomenuti široku upotrebu institutskih klauzula za osiguranje jahta. To su klauzule koje su unaprijed otisnute i poznate te se koriste za osiguranje jahte. U primjeni su engleske *Institute Yacht Clauses* koje su sastavili engleski osiguratelji. Ove klauzule uključuje osiguranje od požara, opasnosti od mora, piraterija, potrese, udar groma, krađu, pad prilikom ulaska ili izlaska s jahte i eksplozije. [13] Vlasnici jate, korisnici i sl. koji imaju interes mogu osigurati svoju jahtu na engleskom tržištu osiguranja.

Iz pomorskih osiguranja isključeni su politički i ratni rizici jer se oni osiguravaju prema posebnim klauzulama. [2]

Uz osiguranje jahte koja pokriva štete nastale zbog požara, eksplozije i sl., postoje i dopunska osiguranja. Neka od njih podrazumijevaju plaćanje vađenja jahte iz mora, pokrivanje troškova prijevoza jahte kopnom, osiguranje jahte dok je u najmu i sl. Ako osiguranik izabere dopunsko osiguranje, potrebno je platiti dodatnu dopunsku premiju. [2] Dodatne klauzule za dopunska osiguranja jesu *Machinery Damage Extension Clause* - za osiguranje skrivene mane, nepažnje i nevremena [13], *Racing Risk Extension Clause* - za osiguranje šteta na jedrima za vrijeme regate [14], *Personal Effects Clauses* - za osiguranje šteta na osobnim stvarima [15], *Transit Clause* - za osiguranje jahte za vrijeme prijevoza [16] i *Institute Speedboat Clauses* - za osiguranje brzih plovila [17].

Također, postoji nekoliko specifičnosti u vezi osiguranja *charter* jahti. *Charter* jahte osiguravaju se najboljim osiguravajućim društvima od svih rizika kojima su inače izložene ovisno o svojoj veličini, kategoriji, vrijednosti. Osiguranjem vlasnik pokriva i opasnosti koje prijete gostima, a najčešće uključuju korištenje vodenih igračaka. Osiguranjem se pokriva i piratstvo, ratno stanje i posada jahte. Sve što nije navedeno u ugovoru i što osiguranik nije osigurao na jahti, spada u njegov trošak u slučaju da dođe do nesretnog slučaja. Stranke koje unajmljuju jahtu imaju pravo dobiti kopiju police osiguranja prije dolaska na jahtu, ili tijekom

boravka na jahti. Gostima su također osigurane osobne stvari kao i medicinsko zbrinjavanje u slučaju potrebe. [10]

MYBA CHARTER AGREEMENT - PAGE SIX OF EIGHT

CLAUSE 14 NON-ASSIGNMENT

The CHARTERER shall not assign this Agreement, sub-let the Vessel or part with control of the Vessel without the consent in writing of the OWNER, which consent may be on such terms as the OWNER thinks fit.

CLAUSE 15 SALE OF THE VESSEL

- a) The OWNER agrees not to sell the Vessel during the Charter Period as set out on Page One of this Agreement.
- b) Should the OWNER agree to sell the Vessel after the signing of this Charter Agreement, but before delivery to the CHARTERER, the OWNER shall immediately, upon entering into an agreement for the sale of the Vessel, give notice of such sale in writing to the CHARTERER via the Broker. This information shall be kept in strict confidence by all parties to the Agreements.
- c) Should the Vessel be sold one of the following provisions will apply:
- The OWNER shall arrange for the Buyer to perform the Charter on the same terms and conditions by signature of a tripartite Novation Agreement.
Where the Charter is taken over by the Buyer on the same terms and conditions there shall be no penalty against the OWNER and no additional commission due to the Broker.
 - If the Buyer is unwilling or unable to fulfil the Charter Agreement then this Charter Agreement shall be considered as having been cancelled by the OWNER in accordance with Clause 9. All payments made by the CHARTERER shall be promptly repaid in full to him without deduction, and in addition liquidated damages calculated in accordance with Clause 9 (b), i, ii or iii, as appropriate, shall be paid. The Broker and Stakeholder shall be paid by the OWNER the full commission due on this original Agreement no later than seventy-two (72) hours after formal cancellation.

CLAUSE 16 INSURANCE

- a) Throughout the period of this Agreement the OWNER shall insure the Vessel with first-class insurers against all customary risks for a Vessel of her size, value, and type on cover no less than is provided under ~~its~~ ~~the~~ Yacht Clauses 1.11.85 or other recognised terms extended to provide Permission to Charter and to cover Third Party Liability, Water Skiers Liabilities together with liabilities arising from the use by the CHARTERER and other competent persons authorised by him of personal water craft, including jet skis, wave runners and other similar powered craft as well as windsurfers, dinghies, catamarans or other water-sports equipment carried by the Vessel. The insurance shall also cover War, Strikes, Pollution and include insurance of Crew against injuries and/or Third Party liabilities incurred during the course of their employment. The CHARTERER shall remain liable for any loss, damage or liabilities arising from any act of negligence of the CHARTERER or his Guests and not recoverable by the OWNER under his insurance.
- b) All such insurances shall be on such terms and subject to such excess (deductible) as are customary for a vessel of this size, value, and type. Copies of all relevant insurance documentation shall be available on request for inspection by the CHARTERER prior to the Charter on reasonable notice to the OWNER, and shall be carried on board the Vessel.
- c) The CHARTERER should carry independent insurance for Personal Effects whilst on board or ashore and for any Medical or Accident expenses (including emergency transport evacuation) incurred.
- d) The CHARTERER should be aware that neither Charterer's Liability Insurance nor Cancellation and Curtailment Insurance are included in this Agreement.

CLAUSE 17 SECURITY DEPOSIT

Unless otherwise provided on Page One of this Agreement, the Security Deposit shall be held by the Stakeholder on the OWNER's behalf and may be used in, or towards, discharging any damage or liability that the CHARTERER may incur under any of the provisions of this Agreement. If not required, as confirmed by the Captain in writing to the Stakeholder, the Security Deposit shall be refunded without interest to the CHARTERER on the first working day after the end of the Charter Period, or after settlement of all outstanding questions, whichever is the later.

CLAUSE 18 DEFINITIONS

- a) **FORCE MAJEURE**
In this Agreement, 'force majeure' means any cause directly attributable to acts, events, non-happenings, omissions, accidents or Acts of God beyond the reasonable control of the OWNER, the Crew, or the CHARTERER (including, but not limited to, strikes, lock-outs or other labour disputes, civil commotion, riots, acts of terrorism, blockade, invasion, war, fire, explosion, sabotage, storm, collision, grounding, fog, governmental act or regulation, contaminated fuel, major mechanical or electrical breakdown beyond the Crew's control and not caused by lack of maintenance and/or OWNER's or Crew's negligence). Crew changes and shipyard delays not attributable to the aforementioned causes, do not constitute force majeure.
- b) **OWNER, CHARTERER, BROKER AND STAKEHOLDER**
Throughout this Agreement, the terms OWNER, CHARTERER, Broker, and Stakeholder and corresponding pronouns shall be construed to apply whether the OWNER, CHARTERER, Broker or Stakeholder is male, female, corporate, singular or plural, as the case may be.
- c) **VAT**
In this Agreement VAT means Value Added Tax levied by a member state of the European Union.
- d) **WORKING DAY**
In Clause 20 Working Day is defined as a day when the banks are open for business in the country where the stakeholder is situated.

CLAUSE 19 SALVAGE

During the period of the Charter, the benefits, if any, from any derelicts, salvages and towages, after paying the Crew's proportion, and a proportion of the Charter Fee during the time when the Vessel is engaged in providing salvage assistance, and expenses during this time directly related to the salvage, shall be shared equally between the OWNER and the CHARTERER.

PLEASE INITIAL:- OWNER:

CHARTERER:

Slika 3. Primjer charter ugovora i klauzule o osiguranju (3)

8. OSIGURANJE ODGOVORNOSTI VLASNIKA JAHTE ILI DRUGE OSOBE

Osiguranje odgovornosti je ugovorom zajamčeno pokriće za štete prema trećim osobama kojima osiguravajuće društvo pokriva iznos koji im osiguranik mora isplatiti ako se radi o osiguranom slučaju. Odgovornost osiguranika može biti ugovorna i izvanugovorna odgovornost te odgovornost prema posadi. Ugovorna odgovornost nastaje u slučaju štete koja je vezana za ugovor na temelju kojeg određeni pomorski objekt, npr. jahta, obavlja plovidbeni posao. Izvanugovorna odgovornost je odgovornost „izvan ugovora“, odnosno ne vezana uz ugovor, te se odnosi na npr. sudar, udar, onečišćenje i sl. Odgovornost prema posadi, kako sam naziv navodi, odnosi se na odgovornost u slučaju tjelesne ozljede, smrti ili sl. pomorca, člana posade. [7]

Osiguranje odgovornosti ne ulazi u „obična“ osiguranja koje nude osigurateljska društva, već se ugovara učlanjenjem u P&I klubove. Kao dokaz članstva u P&I klubu dobiva se *Certificate of Entry*. Ako je jahta, odnosno njezin osiguranik član kluba, svi iznosi štete u vezi odgovornosti isplatit će se na temelju članstva u klubu. Primjer takve odgovornosti može biti osiguranje odgovornosti u slučaju smrti ili tjelesne ozljede pomorca pri sudaru ili odgovornost za onečišćenje s jahte. [2]

Iako je osiguranje općenito dobrovoljno, postoje situacije kada ono mora biti obvezno. U slučaju osiguranja u vezi jahte važno je napomenuti da postoje okolnosti obveznog osiguranja. Obvezno osiguranje podrazumjeva da je ono obvezno, odnosno da se mora sklopiti. Ovom obvezom obuhvaćene se jahte čija je snaga stroja veća od 15 kW. U tom slučaju obvezno se sklapa ugovor o osiguranju odgovornosti za smrt i tjelesne ozljede osoba na jahti, drugoj jahti ili plovilu, odnosno osobi u moru. [2]

9. ONEČIŠĆENJE I ULOGA OSIGURANJA ODGOVORNOSTI VLASNIKA JAHTE ILI DRUGE OSOBE

Pokriće odgovornosti za štetu uslijed onečišćenja najčešće sadrže odredbu kojom se definira pokriće odgovornosti za štetu koja je posljedica izlivanja ulja ili bilo koje druge tvari u more. Onečišćenje u ovom slučaju podrazumijeva da je došlo do izlivanja ili ispuštanja ulja ili koje druge tvari s jahte ili da postoji opasnost od takvog izlivanja ili ispuštanja i da je za članove kluba uslijed takvog izlivanja ili ispuštanja nastala odgovornost zbog koje mora snositi troškove. [8]

Terminologija je općenita pa je jasna namjera da se u pokriće uključe sve vrste ulja opasnih i štetnih tvari, ali i sve druge tvari koje se mogu ispustiti u more. Kod brodova, za razliku od jahte, te tvari mogu biti balastne vode, ali mogu biti i zauljene vode, smeće, dim i sl. Dakle, za potrebe P&I pokrića tvar ne mora biti kvalificirana kao štetna već je dovoljno da je njeno izlivanje ili ispuštanje temeljem mjerodavnog prava države pod čijom nadležnošću je šteta nastala dovode do odgovornosti broдача člana kluba. Odgovornost broдача za onečišćenje obuhvaća štetu u vidu troškova, mjera čišćenja i otklanjanja onečišćenja, troškova vraćanja okoliša u prijašnje stanje, regeneracije flore i faune te ponovnog uspostavljanja biološke ravnoteže. Odgovornost za onečišćenje obuhvaća i štete nanesene trećim osobama. Najčešće je riječ o imovini trećih osoba. Međutim broдар može odgovarati za daljne štete koje su posljedica onečišćenja tako što oštećenici gube zaradu. Daljnju štetu mogu trpjeti i osobe koje nisu pretrpjele nikakvu štetu, ali su zbog onečišćenja okoliša izgubile dobit od djelatnosti koja je vezana uz prirodne ljepote. P&I pokriće odgovornosti za onečišćenje obuhvaća i takve kategorije šteta. Izravan je interes pomorskih osiguratelja u prevenciji šteta zbog onečišćenja kao i općenito u prevenciji pomorskih šteta. [8]

Uloga pomorskog osiguranja u prevenciji onečišćenja mora vrlo se jasno očituje u kontekstu međunarodne kampanje za kvalitetu u brodarstvu. Osiguratelji igraju jednu od ključnih uloga u suzbijanju podstandardnog brodarstva, a time i smanjuju rizik od pomorskih nesreća te opasnosti od onečišćenja izazvanih lošim tehničkim i operativnim standardom brodova angažiranih u međunarodnoj trgovini. Pomorske nesreće nije moguće u cijelosti iskorijeniti. Pomorsko osiguranje upravo toj činjenici duguje svrhu postojanja. Kada se šteta dogodi postojanje osiguranja predstavlja financijsku zaštitu za osiguranika, ali i jamstvo svim potencijalnim oštećenim trećim osobama da će im šteta biti nadoknađena. Interes je sviju da se šteta koja prijeti u takvom slučaju pokuša izbjeći ili svesti na minimum. U kontekstu zaštite morskog okoliša od onečišćenja s brodova taj se interes ogleda kroz sustave pripravnosti, akcije

i intervencije kod onečišćenja. Interes je pomorskih osiguratelja u učinkovitosti tih sustava izravan jer su oni nositelji financijskog rizika takvih šteta. [8]

U praksi smo svjedoci da se onečišćenja s jahti događaju bilo da se radi o jahtama na vezu ili u plovidbi. U slučaju onečišćenja s jahte u marini, nikako se ne smije zanemariti i taj dio onečišćenja. Marine imaju svoja pravila ponašanja dok je jahta na vezu te nije dozvoljeno bilo kakvo ispuštanje u more s jahte. No, nije samo marina mjesto koje predviđa određeno ponašanje u smislu zaštite mora, već pravila i poštivanje reda odnosi se i na jahte u lukama.

Slika 4. Primjer onečišćenja s jahte (4)

10. ZAKLJUČAK

Pomorsko osiguranje se nametnulo kao jedno od bitnijih grana osiguranja. Nemoguće je pronaći vrstu plovila koje nije osigurano prema svojoj namjeni eksploatacije. Pod time mislim na veličinu plovila, područje kretanja, vrijednost, komercijalne svrhe, itd. Jedna od tih vrsta plovila je i jahta. Samom svojom vrstom, to je plovilo koje se koristi u cilju sporta i razonode, određene veličine i određenog broja posade i putnika.

Stranke ugovora o osiguranju, bez obzira bio to vlasnik, korisnik jahte ili druga osoba, mogu biti u ulozi osiguranika te imaju interes osigurati jahtu. Stranke ugovora ne razlikuju se od ostalih ugovora o osiguranju plovila. S druge strane nalazi se osiguratelj, odnosno osiguravajuće društvo, a u ugovoru možemo naći u ugovaratelja osiguranja kao jednu od ugovornih stranaka.

Iako je osiguranje u načelu dobrovoljno, s obzirom na vrijednost plovila nužno je njihovo osiguranje. Različiti interesi mogu biti predmeti osiguranja jer su rizici plovidbe veliki. Sve te pojmove, poput osigurljiv interes, osigurane štete i sl. objasnili smo u radu. Ovdje smo se morali držati općenitog određenja ovih pojmova jer u tom dijelu nema nekih posebnosti koje bi se odnosile na jahtu. Međutim, jahte su, svakako, čest predmet osiguranja budući da se ova industrija nametnula kao jedna od vodećih grana pomorske industrije. Osiguranje jahte posebno je zanimljivo osiguravajućim društvima te se neke jahte velike vrijednosti osiguravaju i na engleskom tržištu osiguranja uz primjenu institutskih klauzula o osiguranju jahte.

Kako se iza osiguranja uvijek nalazi ugovor, odnosno polica osiguranja, valjalo je u radu objasniti koliko dugo traje ugovor o osiguranju, odnosno kada prestaje. Ovdje smo ponovno bili vezani uz općenite odredbe te možemo zaključiti da ugovor traje ovisno na koje vrijeme je ugovoren te da može prestati iz redovitih ili iz izvanrednih razloga. Redoviti razlog je jasan, a to je prestanak, odnosno istek roka na koji je sklopljen, dok su izvanredni propisani. U svakom slučaju, ugovor o osiguranju jahte kada je ugovoren traje od 00:00 sati prvog dana do 24:00 sata posljednjeg dana osiguranja.

U radu smo uključili i ostala važna pitanja osiguranja jahte poput šteta isključenih iz osiguranja, franšize, subrogacije i zastare te se u tom dijelu može utvrditi da smo ponovno slijedili općenite odredbe o ovim pitanjima koja su inače određena za ostale vrste osiguranja plovila.

Jahta može biti izvor onečišćenja mora pa se i pitanje odgovornosti zbog onečišćenja namaće samo po sebi. Bez obzira nalazi li se jahta u marinu, u luci ili u plovidbi, svakom obliku onečišćenja mora s jahte valja ozbiljno pristupiti.

Konačno, industrija *charter*-a jahte i općeniti korištenje jahte, samo po sebi, toliko se razvilo te privlači pozornost osiguravajućih društava. No, ova vrsta osiguranja neophodna je u praksi pomorske plovidbe te joj je potrebno posvetiti pozornost.

11. POPIS LITERATURE

- [1] D. Pavić: *Pomorsko pravo i praksa*, Književni krug Split, 2012.
- [2] B. Milošević Pujo, R. Petrinović: *Pomorsko pravo za jahte i brodice*, Pomorski fakultet u Splitu, 2008.
- [3] D. Bolanča, P. Amižić Jelovčić: *Pomorsko pravo*, Sveučilište u Splitu, 2023.
- [4] M. Pavliha: *Pomorsko pravo*, GV založba, 2007.
- [5] D. Bolanča: *Pomorsko pravo*, Sveučilište u Splitu, 2009.
- [6] I. Grabovac: *Pomorsko pravo*, Školska knjiga Zagreb, 1993.
- [7] P., Drago : *Pravo pomorskog osiguranja*, Narodne novine, Zagreb, 1997.
- [8] A. Vicenza Padova: *Uloga pomorskog osiguranja u zaštiti morskog okoliša od onečišćenja s brodova*, Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Zagreb 2012.
- [9] A. Vicenza Padova: *Novi pravni režim za marine*, Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Zagreb 2019.
- [10] MYBA The worldwide yachting association: "Internet - template of charter agreement"
- [11] www.generaliglobalcorporate.com (pristupljeno 22. rujna 2023.)
- [12] Pomorski zakonik, Narodne novine, br. 181/2004, 76/2007, 146/2008, 61/2011, 56/2013, 26/2015, 17/2019
- [13] www.investopedia.com (pristupljeno 20. rujna 2023.)
- [14] www.iaa.co.uk (pristupljeno 1. rujna 2023.)
- [15] www.fortunes-de-mer.com (pristupljeno 2. rujna 2023.)
- [16] www.policybazaar.com (pristupljeno 12. rujna 2023.)
- [17] www.seamanship.eu (pristupljeno 22. rujna 2023.)

12. POPIS SLIKA

Slika 1: 26941-7154855.jpg (1920×1182) (nauticexpo.com)

Slika 2: yacht ariadna - Bing images

Slika 3: myba_specimen-_contract_en.pdf (charteranddreams.com)

Slika 4: 191220-capsized-yacht.jpg (1024×576) (wsvn.com)

Sažetak

Pomorsko osiguranje podrazumijeva osiguranje pomorskih brodova, jahta, brodica, osiguranje robe u pomorskom i multimodalnom prijevozu, osiguranje vozarina, osiguranje brodova u gradnji, osiguranje kontejnera, osiguranje platforma za istraživanje i eksploataciju podmorja, osiguranje odgovornosti pomorskih brodara, osiguranje odgovornosti brodograditelja, osiguranje troškova, osiguranja raznovrsnih drugih troškova, prava imovinskih interesa. Jednako tako postoje osiguravajuća društva koja posluju na principu premijskog osiguranja i društva za uzajamno osiguranje – P.&I. klubovi, gdje osiguranje u tim klubovima počiva na načelu dragovoljnosti. Ugovor o pomorskom osiguranju je ugovor kojim se ugovaratelj osiguranja obvezuje da će osiguratelju platiti premiju osiguranja ili doprinos, a osiguratelj se obvezuje ugovaratelju osiguranja da će osiguraniku, ako nastane događaj koji znači osigurani slučaj, u skladu s odredbama ugovora, isplatiti naknadu za štetu ili na neki drugi način ispuniti ugovornu obavezu. Najvažnija isprava o sklopljenom ugovoru o osiguranju je policia osiguranja koju osiguratelj uručuje ugovaratelju osiguranja pri sklapanju ugovora ili nakon.

Ključne riječi: pomorsko osiguranje, osiguranje jahte, osiguravajuća društva, P&I, ugovor, policia osiguranja

Summary

Insurance of commercial yachts

Maritime insurance includes insurance of maritime ships, yachts, boats, insurance of goods in maritime and multimodal transport, freight insurance, insurance of ships under construction, insurance of containers, insurance of platforms for exploration and exploitation of the undersea, liability insurance of maritime shipowners, liability insurance of ship repairers, cost insurance, insurance of various other expenses, rights of property interests. There are also insurance companies operating on the principle of premium insurance and mutual insurance companies - P.&I. clubs, where insurance in these clubs rests on the voluntary principle. A marine insurance contract is a contract in which the policyholder undertakes to pay the policyholder an insurance premium or contribution, and the policyholder undertakes to pay the policyholder, if an event that constitutes an insured event occurs, in accordance with the provisions of the contract, compensation for damage or some other way to fulfill the contractual obligation. The most important document on the concluded insurance contract is the insurance policy, which the insurer hands over to the policyholder upon conclusion of the contract or after.

Keywords: Marine insurance, yacht insurance, insurance companies, P&I, agreement, insurance policy